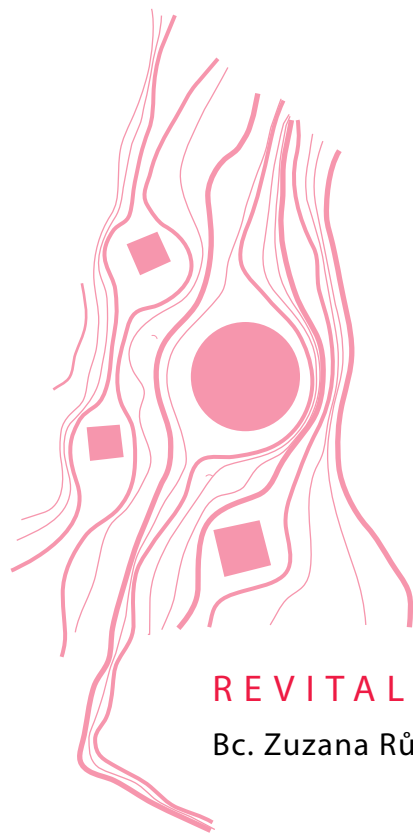

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

Bc. Zuzana Růtová | *DIPLOMOVÁ PRÁCE*

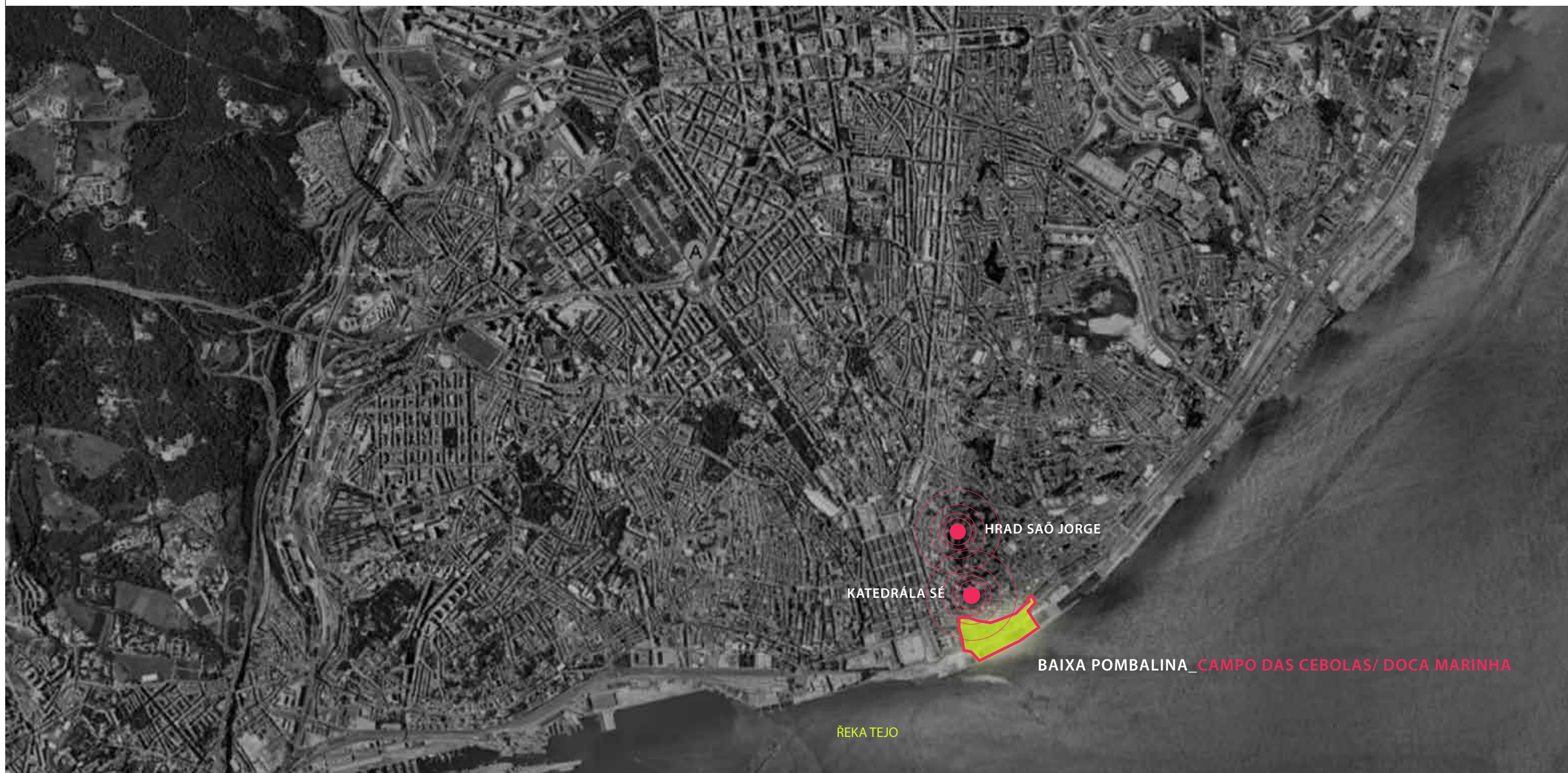
Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

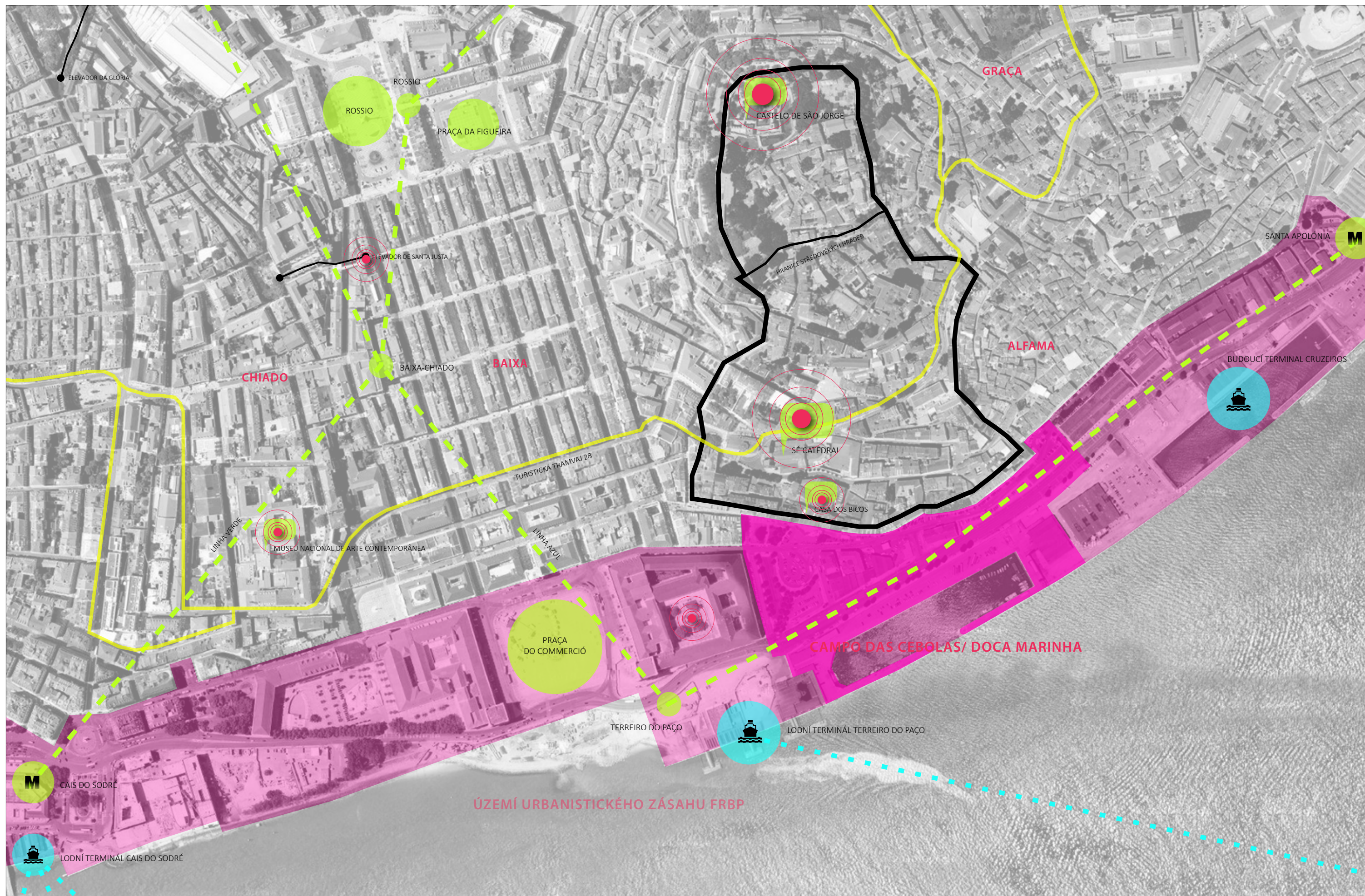
Asistent | Ing. Arch. Filip Horatschke

LISABON | PORTUGALSKO

FUA TUL | ZS 2012/2013

A	SEZNAM DOKUMENTACE	LIST Č.1
B	B.1 POLOHA A ŠIRŠÍ VZTAHY	LIST Č. 2-3
	B.2 HISTORIE	LIST Č. 4
	B.3 DEFINICE ZADÁNÍ	LIST Č. 5
	B.4 FOTODOKUMENTACE	LIST Č. 6-8
	B.5 PROJEKT FRBP	LIST Č. 9-10
	B.6 ANALÝZA STÁVAJÍCÍHO STAVU	LIST Č. 11-14
C	C.1 ZÁMĚR PROJEKTU	LIST Č. 15
	C.2 PRŮVODNÍ A TECHNICKÁ ZPRÁVA	LIST Č. 16
	C.3 SCHÉMATA NÁVRHU	LIST Č. 17-18
	C.4 VÝKRESOVÁ ČÁST	LIST Č. 19-27
	C.5 VIZUALIZACE	LIST Č. 28-33

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

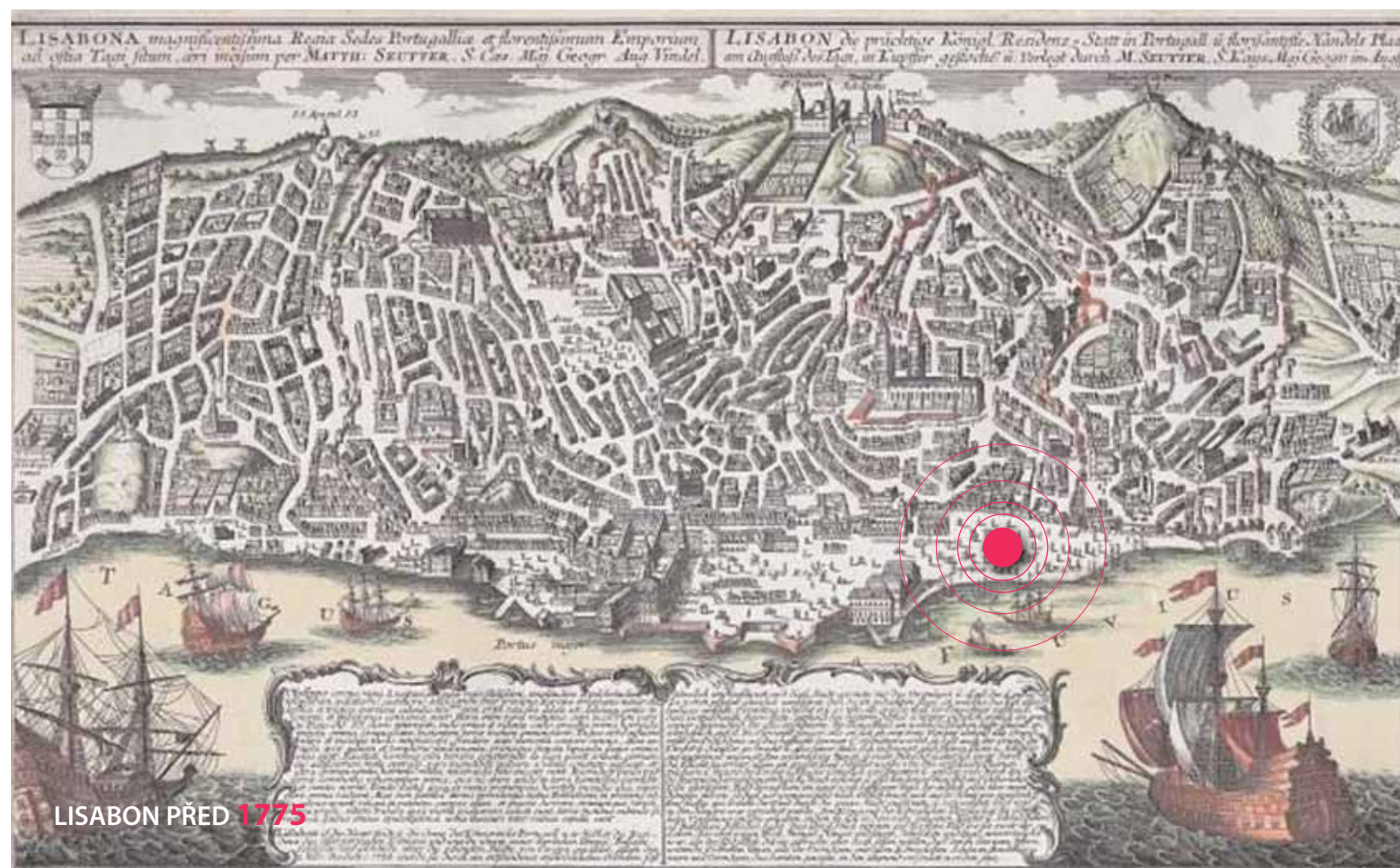
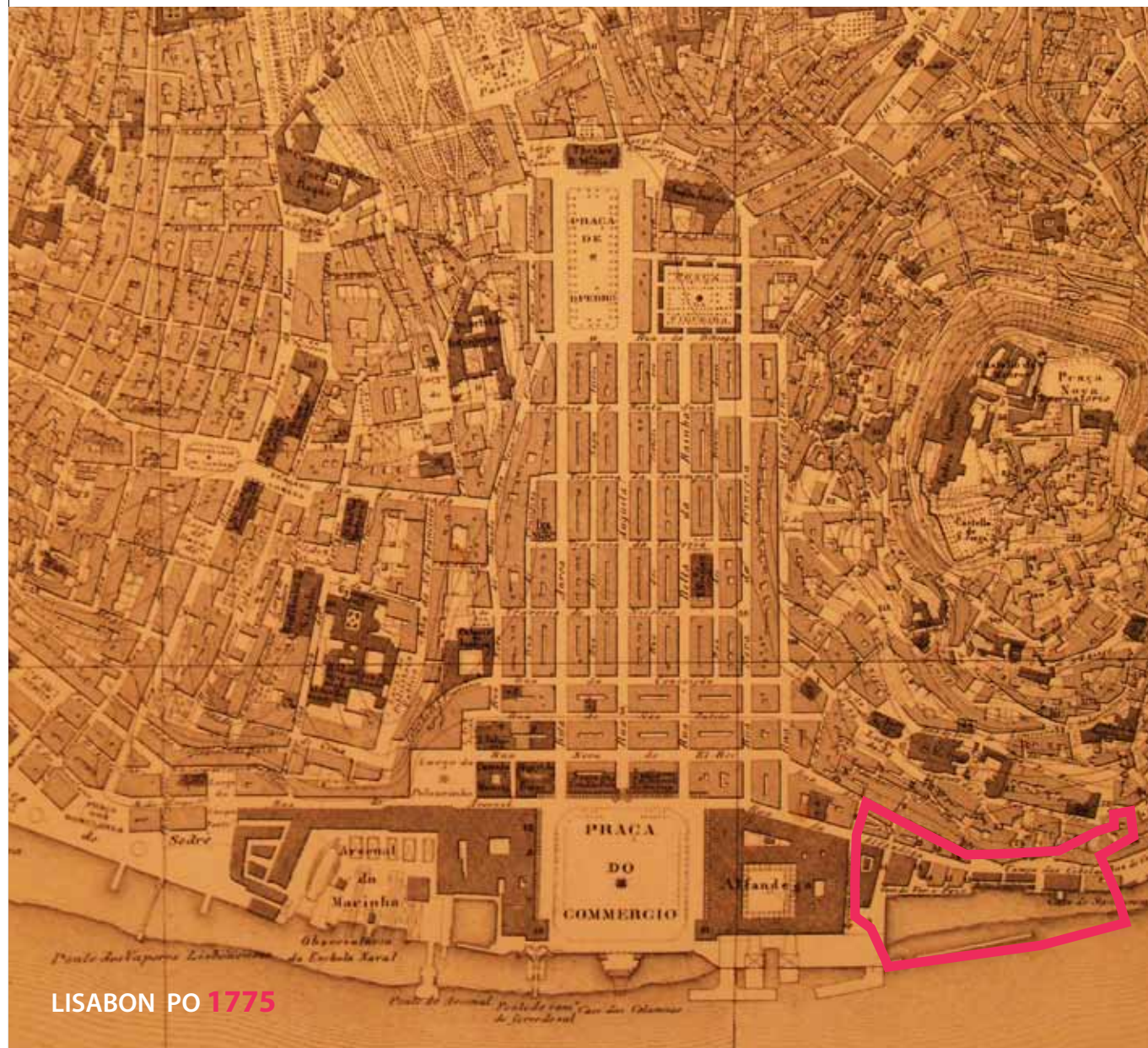
ŠIRŠÍ VZTAHY

B

ČÁST

3

ČÍSLO LISTU

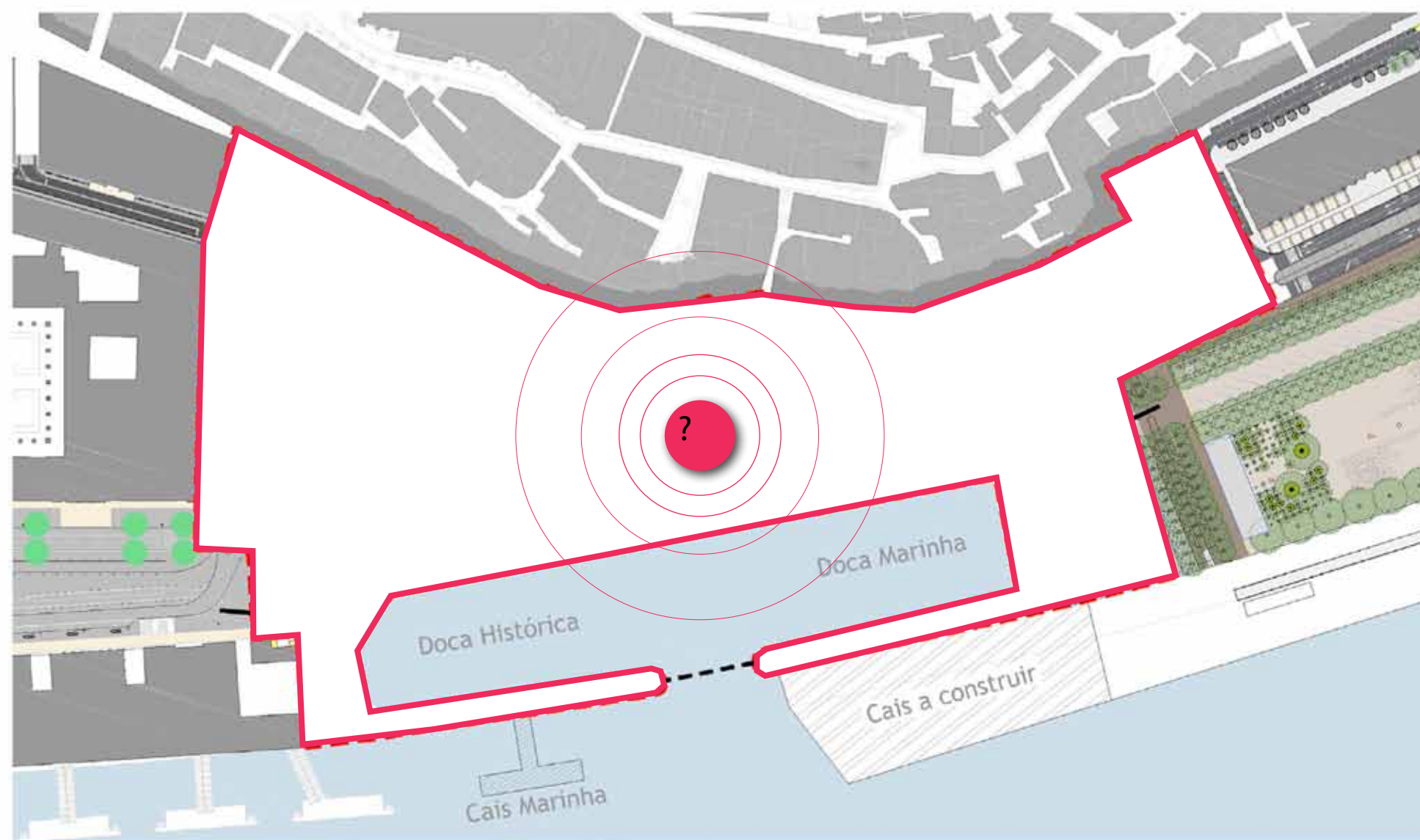
REHABILITACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA | ZADÁNÍ

Projekt obnovy oblasti Campo das Cebolas/ Doca da Marinha v Lisabonu je architektonická soutěž vypsaná městem Lisabon a je součástí rozsáhlejšího urbanistického zásahu při pobřeží řeky Tejo – Projekt obnovy nábřeží Baixa Pombalina (FRBP). Jedná se o území, které v průběhu 20. Století bylo rekonstruováno pro potřeby přístavu a násilně přizpůsobeno automobilové dopravě. Cílem tohoto projektu je obnova vztahu města s řekou, zhodnocení a zachování existujícího dědictví, obnova veřejného prostoru a ekologická rekonstrukce nábřeží řeky v rámci města v úseku od Cais do Sodré po Santa Apolónia, aby se zvýšila konkurenceschopnost hlavního města Portugalska, Lisabonu.

Řešenému území přiléhají oblasti Praça do Comercio a Terreiro do Trigo/Santa Apolónia, které jsou rovněž součástí FRBP a na které má soutěžní projekt navazovat.

Prioritou by měla být přístupnost území – poskytující převahu veřejné dopravě a pěším, avšak bez odstranění individuální automobilové dopravy; zdůraznění veřejného prostoru jako nositele intenzivního městského života, posílení identity a ducha místa.

Projekt by měl zvážit historické paměti a symbolickou hodnotu urbanistických, architektonických a monumentálních (pamětihodných) prvků, se současným obrazem a dialogem mezi rozdílnými epochami.

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

FOTODOKUMENTACE

B

7

ČÁST

ČÍSLO LISTU

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

FOTODOKUMENTACE

B

8

ČÁST

ČÍSLO LISTU

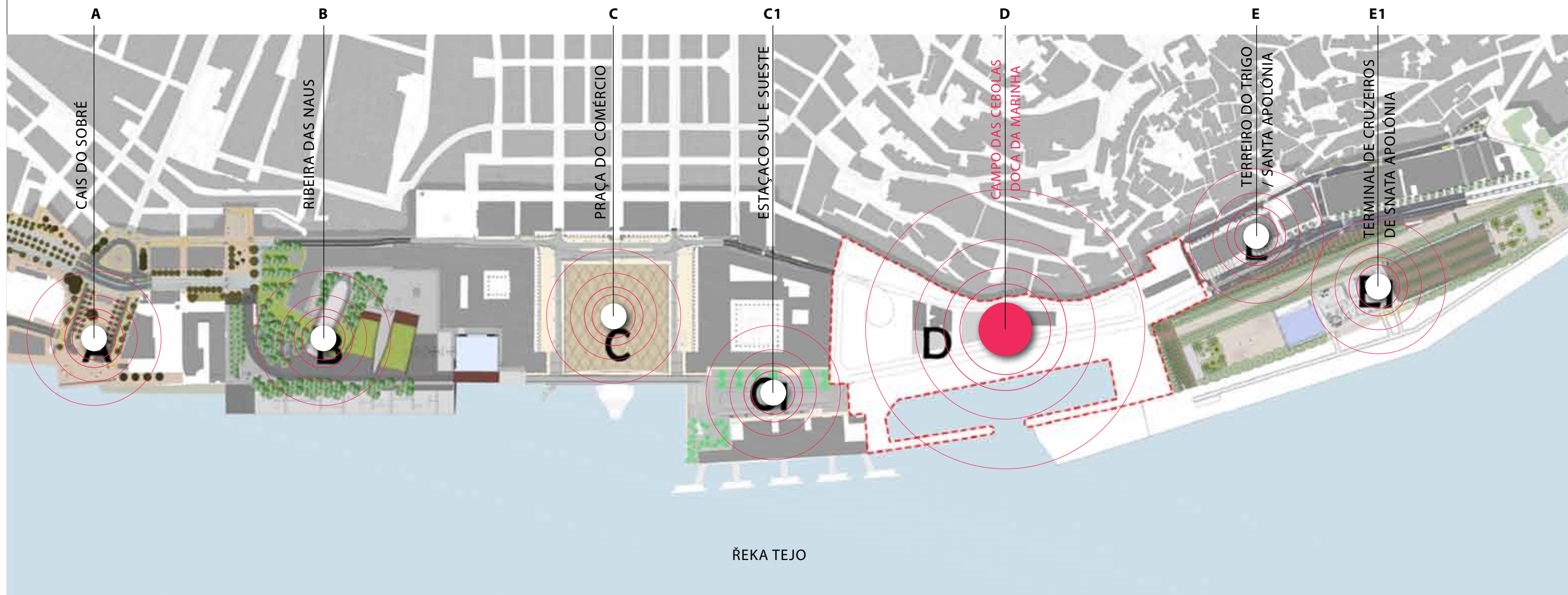

PROJEKT FRBP | OBNOVA NÁBŘEŽÍ ŘEKY TEJO

Zóna obnovy nábreží Baixa Pombalina (FRBP) je pobřežní koridor, ohraničen na jihu řekou Tejo a na severu původní a po zemětřesení upravenou zástavbou centrální zóny Lisabonu, na západě územím Aterro Boavista a na východě stanicí metra Santa Apolónia. Celé území zahrnuje veřejné prostory Praça do Comercio, Cais do Sodré, Campo das Cebolas, Largo Terreiro do Trigo, náměstí Largo do Museu da Astilharia, náměstí mezi ulicí Rua dos Caminhos de Ferro a Av. Infante Dom Henrique a propojující cesty a přízemní patra Praça do comercio a doca da Marinha. Jedná se o rozsáhlý urbanistický projekt, který má za cíl obnovit vztah města s přilehlou řekou Tejo. Území pokrývá pobřežní pás o délce 2,3 km, s přibližně 21 ha.

Prioritní by měla být přístupnost území – poskytující převahu veřejné dopravě a pěším, kladoucí důraz na na veřejný prostor jako nositele intenzivního městského života, posílení identity a ducha místa; monumentalitu hradu São Jorge a malebnost krajiny a hodnoty dědictví historických částí Sé, Alfama, Castelo, Graca.

Nábřeží Baixa povoluje velkou urbanistickou osu s vysokou hustotou kulturního zázemí, které se rozprostírá od Belému až po Parque das Nacoes (Expo '98). Tato renaissance multifunkčnosti Baixy, Pombaliny počítá také s aktualizací funkce přístavního prostřednictvím vybudování moderního terminálu pro výletní lodě v Santa Apolonia.

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

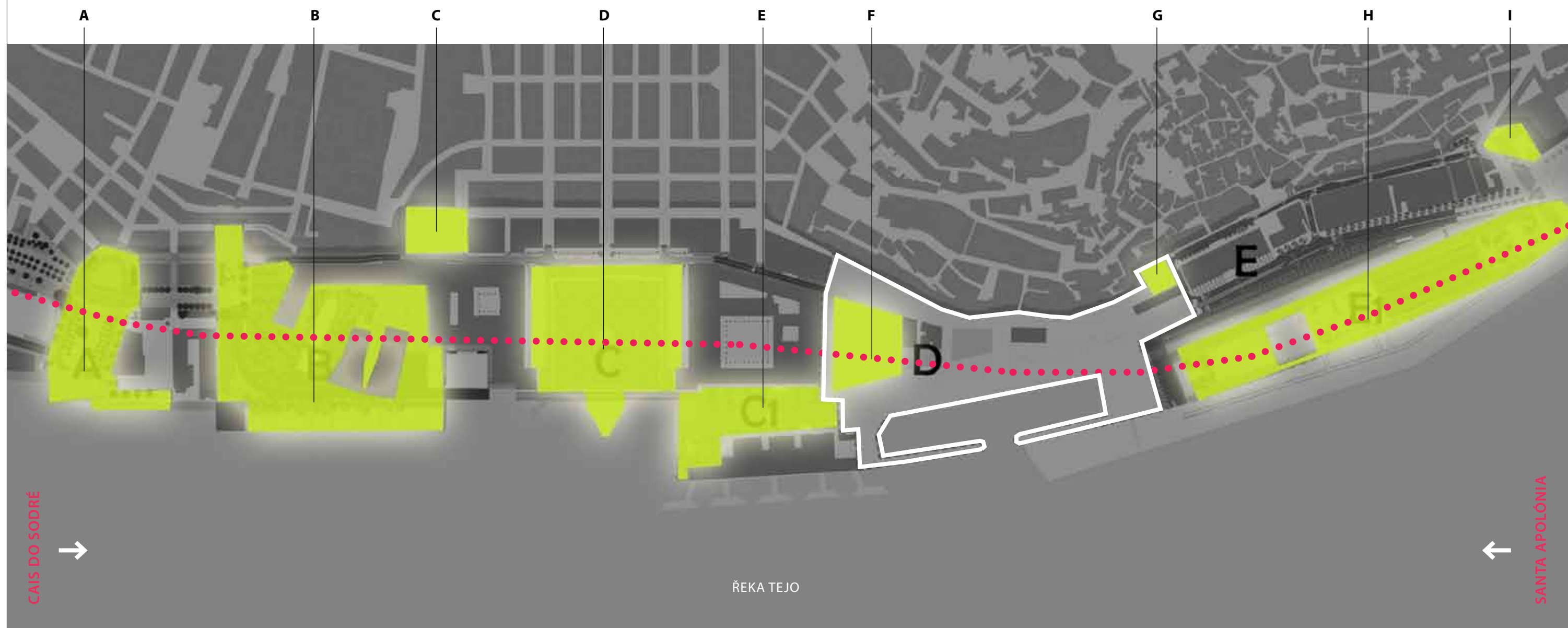
LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

VEŘEJNÉ PROSTORY PROJEKTU FRBP

- A - CAIS DO SODRÉ
- B - RIBEIRA DAS NAUS
- C - PRAÇA DO MUNICIPIO
- D - PRAÇA DO COMÉRCIO
- E - TERREIRO DO PAÇO
- F - CAMPO DAS CEBOLAS
- G - LARGO TERREIRO DO TRIGO
- H - TERMINAL DE CRUZEIROS DE SANTA APOLÓNIA
- I - LARGO DO MUSEU DA ASTILHARIA

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

PROJEKT FRBP_VEŘEJNÉ PROSTORY

B

ČÁST

10

ČÍSLO LISTU

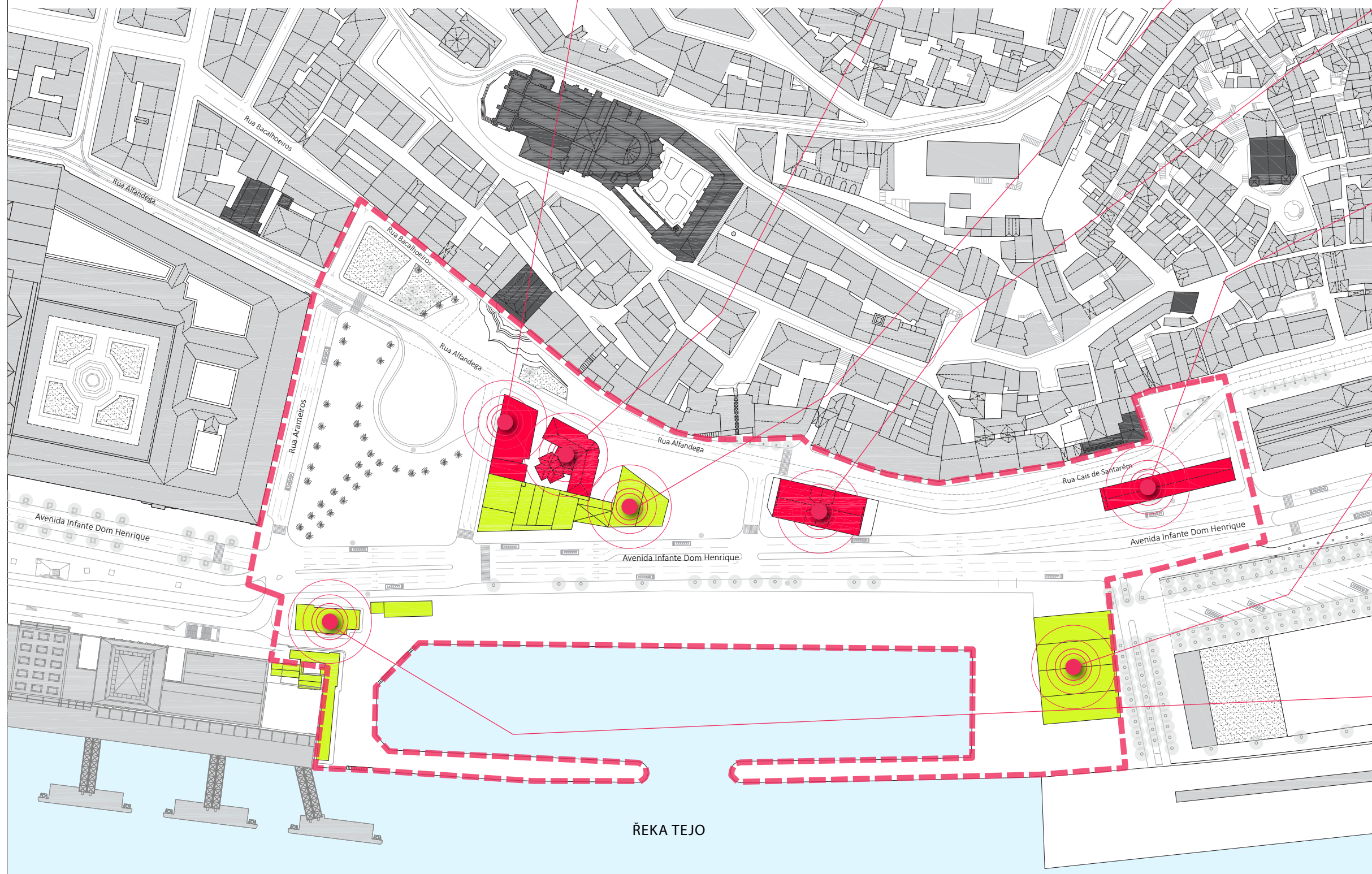
ANALÝZA_SOUČASNÝ STAV | BUDOVY

BUDOVY K ZACHOVÁNÍ

BUDOVY K DEMOLICI

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

ANALÝZA_SOUČASNÝ STAV

B

11

ČÁST

ČÍSLO LISTU

ANALÝZA_SOUČASNÝ STAV | ZELEŇ

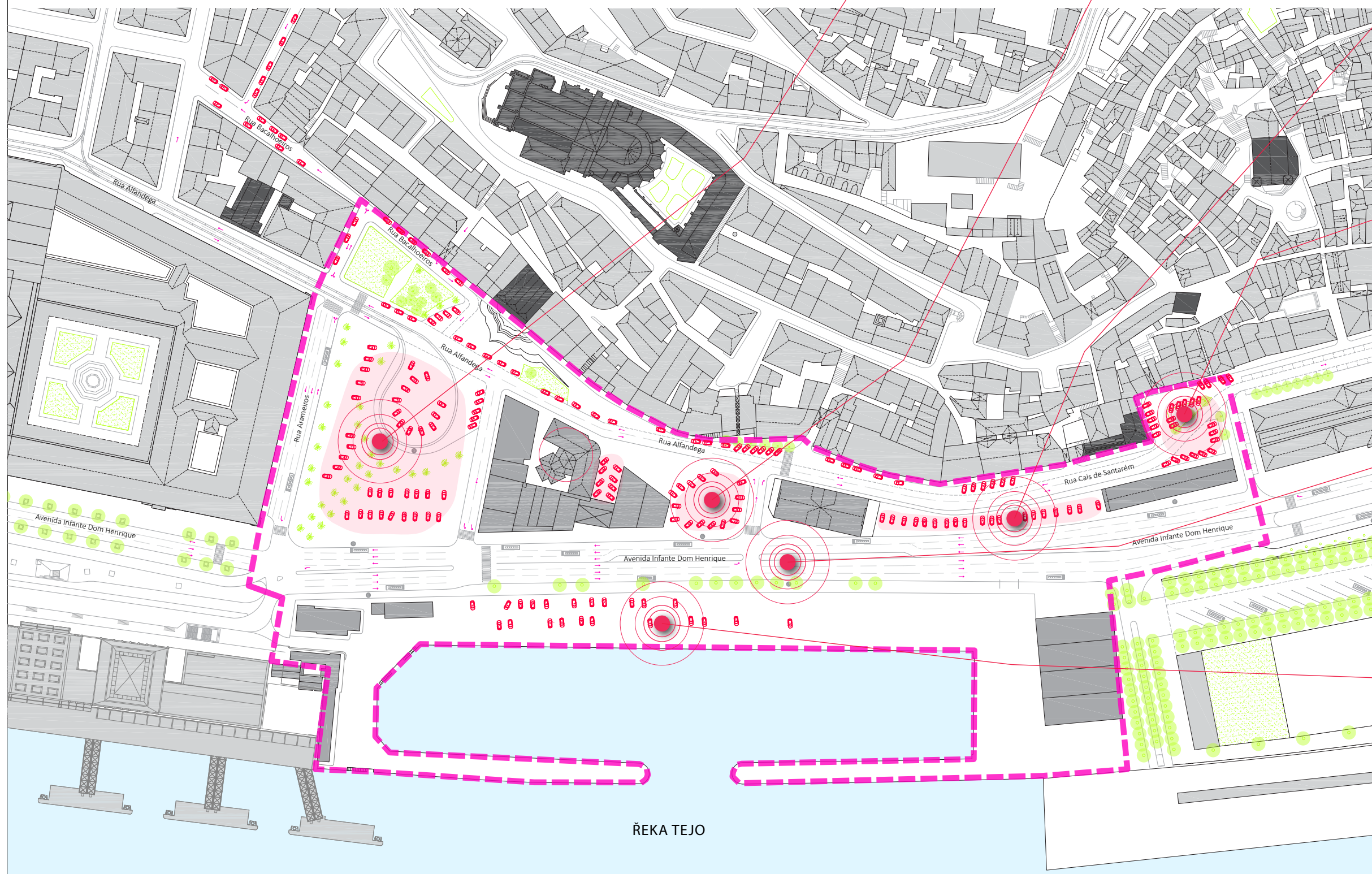
Na řešeném území se v současnosti v celkovém měřítku nachází malé množství zeleně. Jedinou oblastí mající hodnotu z hlediska stáří a typu zeleně je současné prostranství Campo das Cebolas s několika palmami o průměrném stáří 80 let. Návrh počítá se zachováním těchto vzrostlých stromů, které byly v minulosti vysázeny v rámci urbanistické koncepce tohoto území. Vzhledem k rozsáhlému kořenovému systému by jejich přesun byl komplikovaný, odborná analýza doporučuje zachovat tuto zeď na svém místě.

ANALÝZA_SOUČASNÝ STAV | DOPRAVA

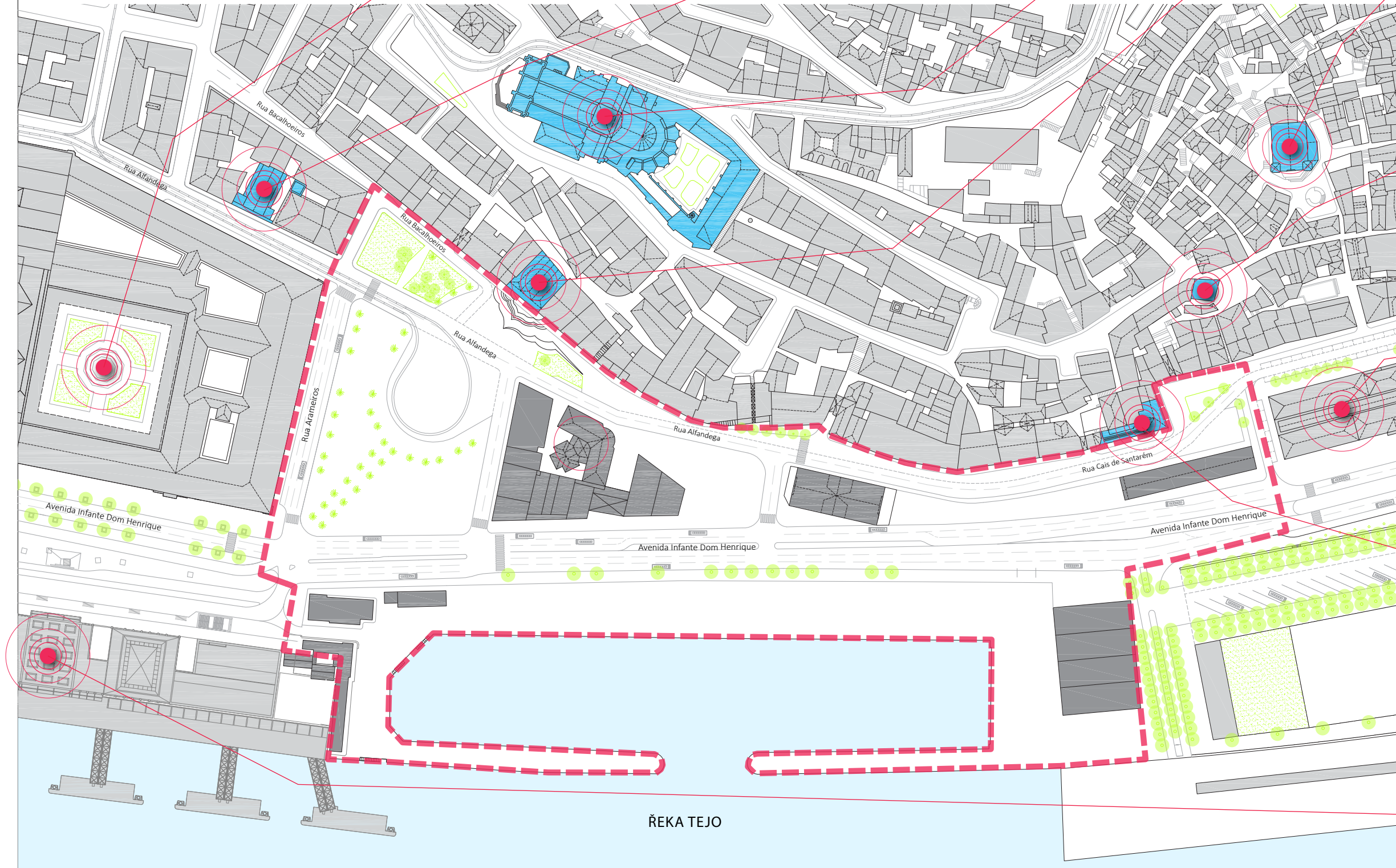
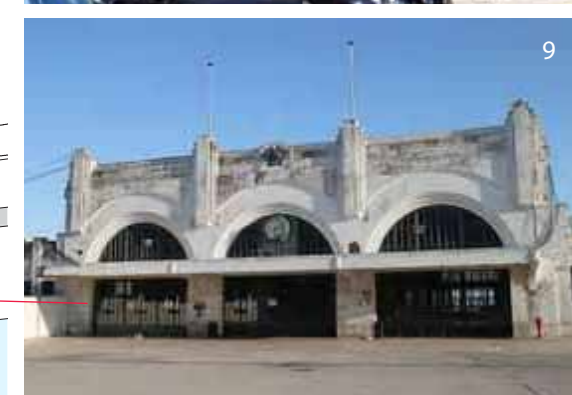
Územím prochází páteřní komunikace Avenida infante Dom Henrique se třemi pruhy v každém směru. Urbanistická studie FRBP navrhuje regulaci této hlučné silnice na 2 obslužné pruhy v každém směru doplněné o uliční zeleň. Dále toto území je členěno v horizontálním směru ulicemi Rua Alfandega a na ni navazující Rua Cais de Santarém, které lemují fasády budov historického centra. V západní části řešeného území s nachází tramvajová smyčka. Vzhledem k výstavbě nového terminálu pro výletní lodě (Terminal de Cruzeiros) na sousedním území, předpokládá se pordloužení trasy až ke stanici metra Santa Apolónia. Problémem celého území je velké množství parkovacích prostor, které degradují veřejný prostor a komplikují prostupnost území.

ANALÝZA | VÝZNAMNÉ BUDOVY

- 1 - BÝVALÝ KRÁLOVSKÝ PALÁC
- 2 - KOSTEL Nossa Senhora da Conceição Velha
- 3 - KATEDRÁLA Sé
- 4 - DŮM Casa dos Bicos
- 5 - KOSTEL Junta de Freguesia de São Miguel
- 6 - VĚŽ - zřícenina maurského opevnění
- 7 - BUDOVA De Alfandega
- 8 - PALÁC CHAFARIZ EL REI
- 9 - LODNÍ TERMINÁL Sul e Sueste

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Z různých urbanistických studií na toto území a okolí se mi podařilo zjistit, že samotné řešené území je součástí rozsáhlejší urbanistické koncepce FRBP (viz rozbor v příloze list č. 9-10) města Lisbonu, která má za cíl obnovu vztahu města s přilehlou řekou Tejo, zlepšení kvality veřejných prostor a tedy celkově kvality života ve městě. Tyto tendence jsou patrné i v jiných částech města, obecně řečeno hlavním záměrem města v současné době je obnova celého pobřeží řeky Tejo na území Lisabonu, které získávalo význam v rámci ostatních evropských měst díky své námořní dopravě a strategické poloze pro přístav. A právě potřeby přístavu ve 20. století značně změnily charakter pobřeží a značně omezily přístupnost pobřeží veřejnosti. To se nyní snaží město změnit skupováním pozemků podél řeky a vypisováním architektonických soutěží s převažujícím cílem obnovy veřejných prostor.

PROGRAM SOUTĚŽE

Podmínky soutěže nestanovují fixně stavební program. Jedná se o území mezi dalšími urbanistickými projekty, které jsou již ve fázi realizace či její přípravy, proto projekt by měl navazovat na tyto návrhy. Obecně, jako u sousedních oblastí důraz je kladen na veřejný prostor jako převažující prvek doplněný o funkce převážně kulturního charakteru. Omezena je pouze oblast přístaviště, kde má její východní část zůstat pro potřeby přístavu a navazovat tak na budoucí terminál výletních lodí. Západní část je pak k dispozici k řešení pro veřejnost s doporučením vybudovat zde muzeum námořnictva, kde budou kotvit historické lodě. Je stanoveno, které budovy je možné zbourat a které musí být zachovány (viz. příloha list č. 11). Doporučeno je také vybudovat podzemní parkoviště s dostatečnou kapacitou.

ANALÝZA ÚZEMÍ

Řešené území se nachází v centru města mezi stanicemi metra Terreiro do Paço a Santa Apolónia. Bývalý královský palác na západní straně pozemku jej dělí od největšího náměstí v Lisabonu Praça do Comércio. Na severu je lemován fasádou budov, kde v historii probíhalo maurské opevnění města. Na východě hraničí s územím, kde je naplánován projekt budoucího terminálu pro výletní lodě (viz projekt FRBP). Jižní hranici tvoří přístaviště, které je v současné době oplocené a nepřístupné veřejnosti. Územím prochází rušná komunikace, která jej dělí na 2 části neboť umožňuje přechod pouze na jednom místě po celé své délce v rámci řešeného území. Z hlediska zástavěnosti území, převažuje volný prostor, v oblasti přístaviště se nacházejí budovy administrativy, které podmínky soutěže povolují zbourat a nahradit jinými a stejně tak jako opravnou a sklad lodí na opačné straně. V druhé části pozemku za širokou komunikací jsou mezi parkovacími plochami situovány budovy, z nichž některé je nutné zachovat, některé je možné zbourat. Veřejná autobusová doprava je vedena páteří komunikací a dále ulicí Rua Arameiros pokračuje do centra města, zároveň je zde ukončena tramvajová trasa vedoucí po pobřeží ze čtvrtě Belém. Celkově místo působí opuštěně, zanedbaně, kde převažuje automobilová doprava. Přesto toto místo má velký potenciál díky blízkosti řeky a historického města.

KONCEPČNÍ ŘEŠENÍ

Hledání řešení pro toto území nebylo pro mne jednoduchým úkolem. Místo s historický pozadím a přístupem k řece, jenž je rozděleno rušivou komunikací, kterou nelze odklonit. Lisabon je město velmi různorodé, díky svému rozmístění na 7 pahorcích poskytuje nádherné výhledy a v jeho historických uličkách snadno ztratí člověk orientaci. Toto území navíc přiléhá nejstarší části města která nepodlehla rozsáhlému zemětřesení v roce 1755 a je unikátní částí města vypovídající o své historii. Na druhé straně pobřežní pás je nyní územím nových projektů moderních lodních terminálů, zajišťující pohodlný přesun obyvatel a turistů.

Jedná se tedy o přechodné území mezi "starým" a "novým". Cílem projektu má být propojení města s řekou s důrazem na veřejný prostor.

Ve svém návrhu vycházím ze současného stavu a projektu FRBP. Snažím se zachovat to, co je hodnotné a nehodnotné nahradit novým. Místo vnímám jako území rozdělené širokou komunikací na 2 části, 2 světy : přístavní část a městskou část. Respektuji toto horizontální členění a doplňuji přístavní část o budovu muzea a opravnu lodí v jedné linii a o multifunkční objekt, který odděluje hlučnou komunikaci a vytváří tak příjemný prostor pro pobyt v přístavu. Tento objekt zároveň ohraničuje prostor před budovami historického města. Zde ponechávám pouze objekty, které je nutné zachovat a vytvářím podlouhlý veřejný prostor klasifikovaný jako náměstí. Vertikální členění území vytvářejí pěší komunikace napříč územím, které vychází ze vstupů do historického města a prochází skrz náměstí a multifunkční objekt k řece a symbolicky tak propojují město s řekou.

STRUKTURA ZÁSTAVBY

Území je pojato až na výjimku rozhledny v přístavní části bez výrazných vertikál, tak aby nepřevyšovalo okolní zástavbu určující charakter městské čtvrti.

MUZEUM - dvoupodlažní objekt doplňující blok zástavby lodního terminálu Sul e Sueste.

OPRAVNA LODÍ - jednopodlažní objekt pavilonového charakteru s potřebnou konstrukční výškou pro převoz malých jacht

MULTIFUNKČNÍ OBJEKT - horizontálně i vertikálně členěn dle funkcí, maximálně 4 podlaží

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

C

15

ČÁST

ČÍSLO LISTU

FUNKČNÍ ŘEŠENÍ

Cílem návrhu bylo poskytnout potřebné funkce pro danou lokalitu, zejména tedy zdůraznit veřejný prostor.

NÁMĚSTÍ CAMPO DAS CEBOLAS

Náměstí je koncipováno jako souvislý prostor s převažující společenskou funkcí. Saměrem do centra k náměstí Praça do Comércio je náměstí živejším prostorem, zahrnující kavárny, tržičště, auditorium či info centrum, na druhou stranu je pak náměstí spíše klidovou zónou s prostory pro relaxaci či drobný sport.

PŘÍSTAV DOCA DA MARINHA

V přístavní části se nachází budova Muzea námořnictva , opravná lodí a multifunkční objekt zahrnující několik funkcí. Východní část objektu slouží převážně potřebám námořnictva, nachází se zde administrativa , ubytovací prostory a restaurace. V západní části pak se nachází funkce přístupné více veřejnosti jako knihovna, galerie, restaurace, kavárna, tržnice a kanceláře. V místech, kde hmotou prochází pěší cesty se nachází vertikální komunikace zpřístupňující veřejný prostor na střešních terasách.

BILANCE PLOCH

CELKOVÉ ÚZEMÍ.....	66 900 m ²	
CELKOVÁ ZASTAVĚNÁ PLOCHA.....	6 430 m ²	stávající budovy.....3230 m ² navržené budovy.....3200 m ²
VEŘEJNÝ PROSTOR.....	45 940 m	

FUNKCE	MUZEUM.....	1460 m ²
	ADMINISTRATIVA.....	1580 m ²
	TRŽNICE.....	310 m ²
	KNIHOVNA.....	552 m ²
	RESTAURACE + KAVÁRNY.....	710 m ²
	GALERIE.....	171 m ²
	BYDLENÍ.....	960 m ²
	OPRAVNA LODÍ.....	2050 m ²

DOPRAVA

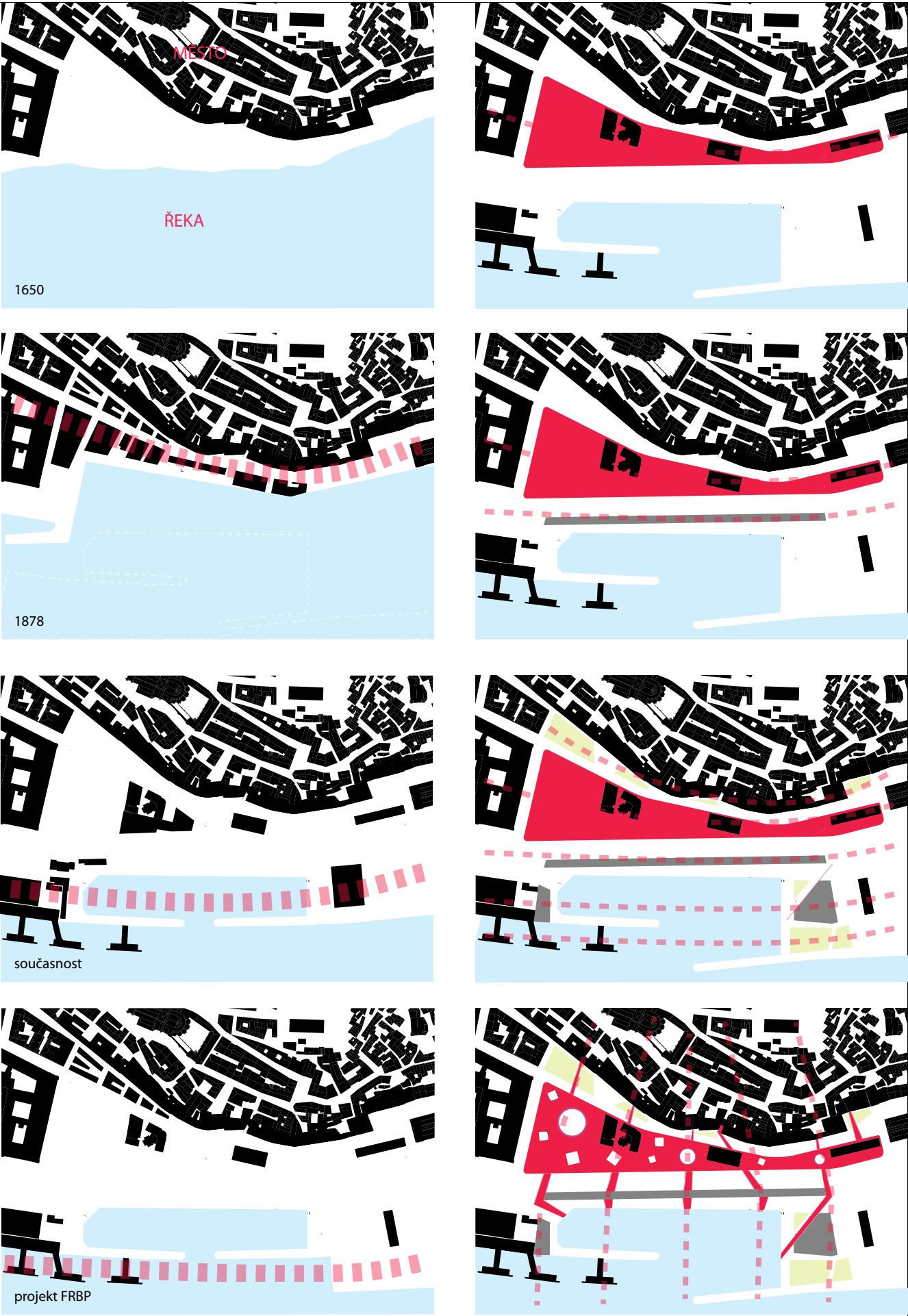
Hlavní komunikací skrz území zůstává Avenida Infante Dom Henrique, která je pouze regulována na 2 pruhy v každém směru podle urbanistické studie města Lisabon, s jedním pruhem vyhrazeným pro veřejnou dopravu. Návrh dále počítá s případným prodloužením tramvajové trasy až ke stanici metra Santa Apolónia, též podle urbanistické studie. Stejná trasa je určena pro dopravní obsluhu na území náměstí. Podél nábreží je navržena promenáda s cyklostezkou, přístupná automobilové dopravě pouze pro případ obsluhy. Na východní hranici území se pak nachází vjezd do podzemních garáží situovaných pod terénem v oblasti opravný lodí .

ZELEŇ

Z původní zeleně návrh ponechává pouze vzrostlé palmy, kterým přizpůsobuje členění náměstí . Ve Zbylé části náměstí je navržena zeleň v podobě solitérních stromů v okolí jendotlivých center. V klidové zóně jsou i jednotlivé funkce vyplněné travnatými povrchy. Pátevní komunikace je doplněna o stromořadí, stejně tak promenáda podél přístaviště. V území okolo opravný lodí se počítá s parkovou úpravou zeleně, velkou travnatou plochou doplněnou keři a stromy.

POVRCHY

Pro oblast náměstí návrh zamýšlí jednotnou dlažbu většího formátu s pěšími trasami ke vstupům do historického města na jedné straně a přístavu na straně druhé. Jednalo by se o tradiční kámen Lioz (typ vápence) charakteristický pro dláždění v Lisabonu s grafickým výrazem v podobě vodících linií podporující koncepční myšlenku návrhu. Ostatní pěší zóny v území by pokrývaly malé dlažební kostky stejného materiálu, jako ostatní plochy v historickém centru.

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

SCHÉMA FUNKCÍ

C

17

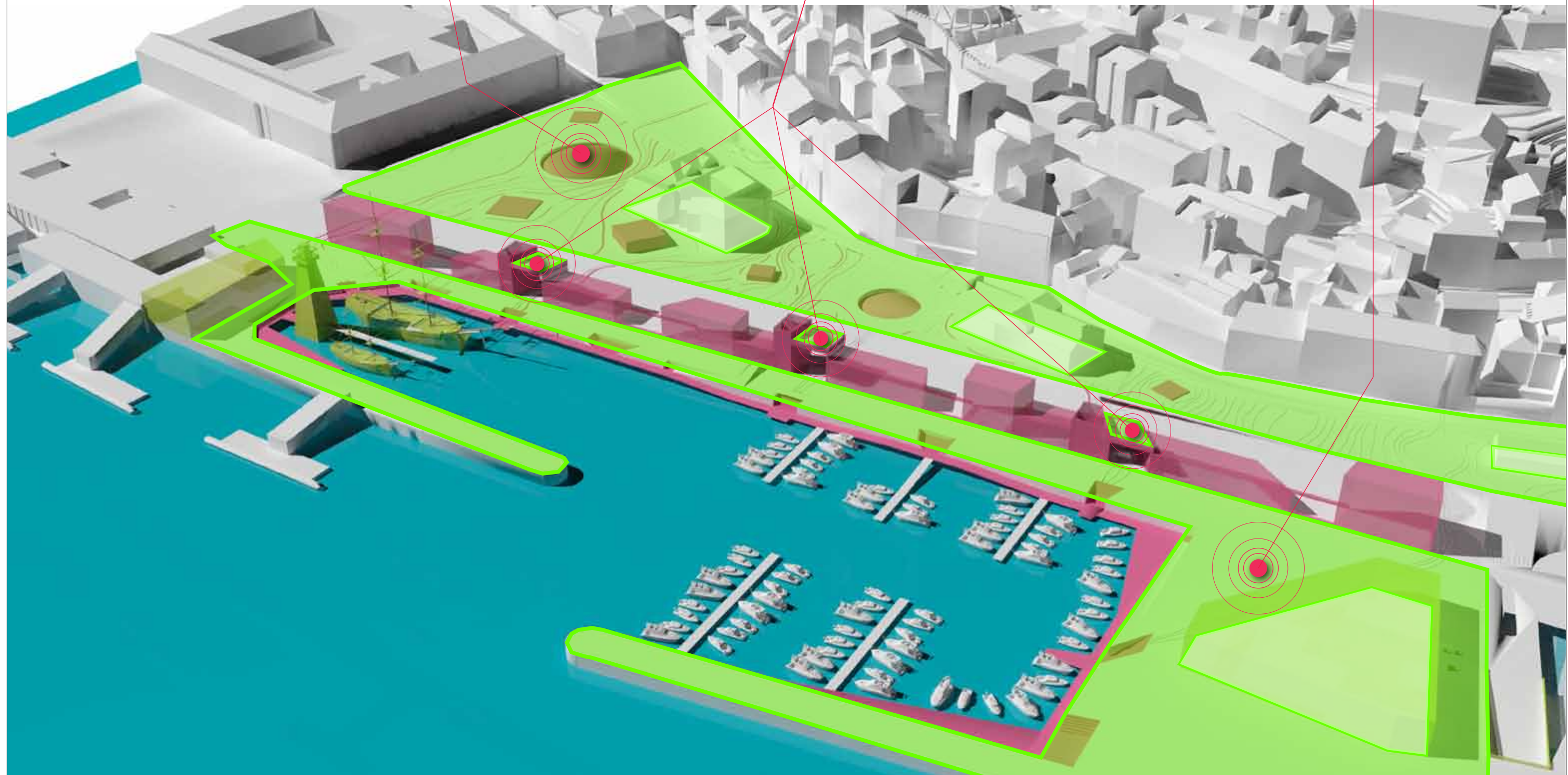
ČÁST

ČÍSLO LISTU

NÁMĚSTÍ

STŘEŠNÍ TERASY / MIRAUDURA

PŘÍSTAVNÍ PROMENÁDA S PARKEM

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

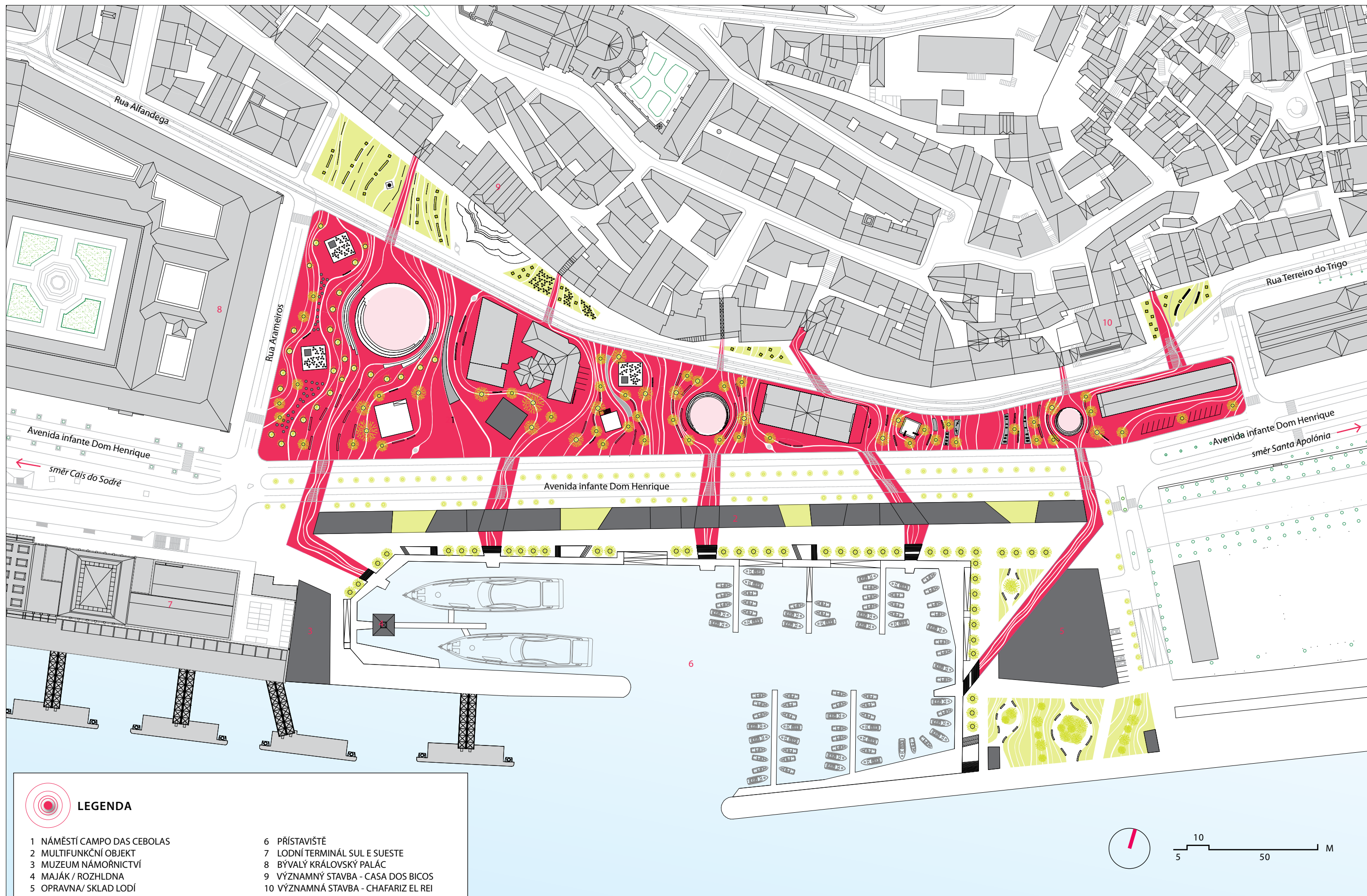
Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

SCHÉMA VEŘEJNÝCH PROSTOR

C
ČÁST

18
ČÍSLO LISTU

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA LISABON | PORTUGALSKO

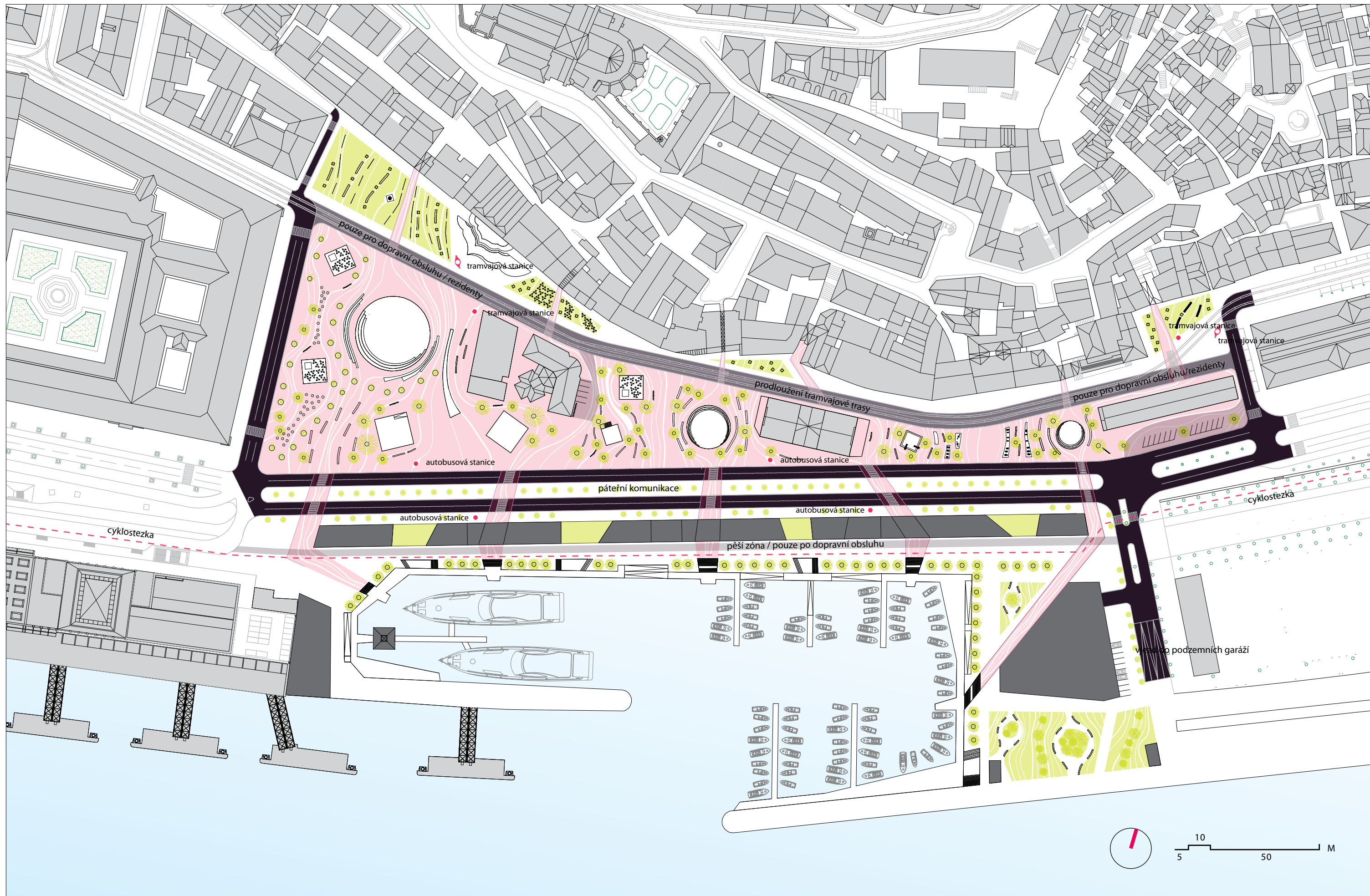
Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

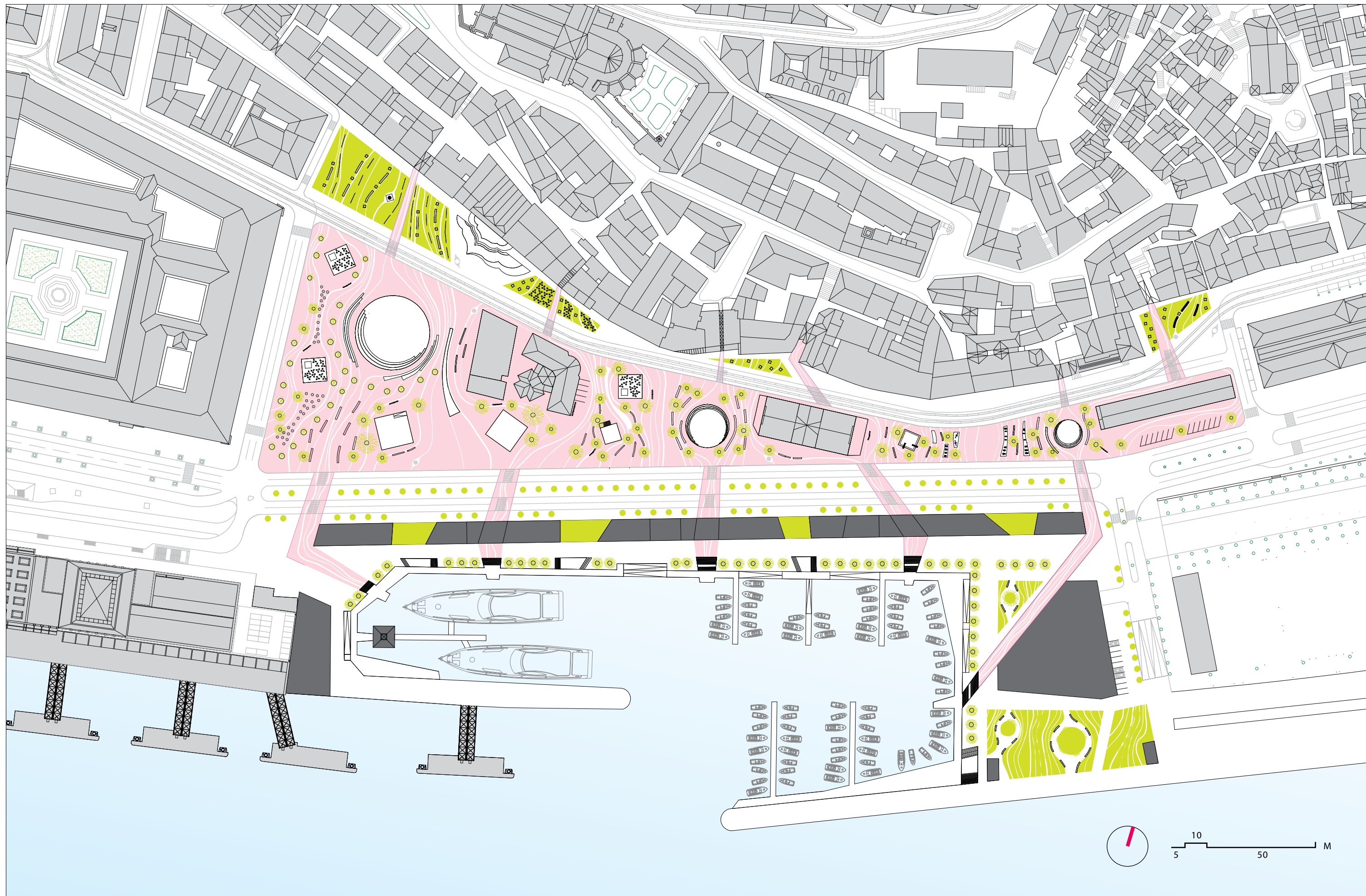
Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

SITUACE

C
ČÁST

19
ČÍSLO LISTU

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

SITUACE ZELENÉ

C

21

ČÁST

ČÍSLO LISTU

POZŮSTALÉ HISTORICKÉ PALMY

DLAŽBA S PRORŮSTAJÍCÍ ZELENÍ

TERASY

PROMENÁDNÍ ZELENĚ+ ZELENĚ NÁMĚSTÍ

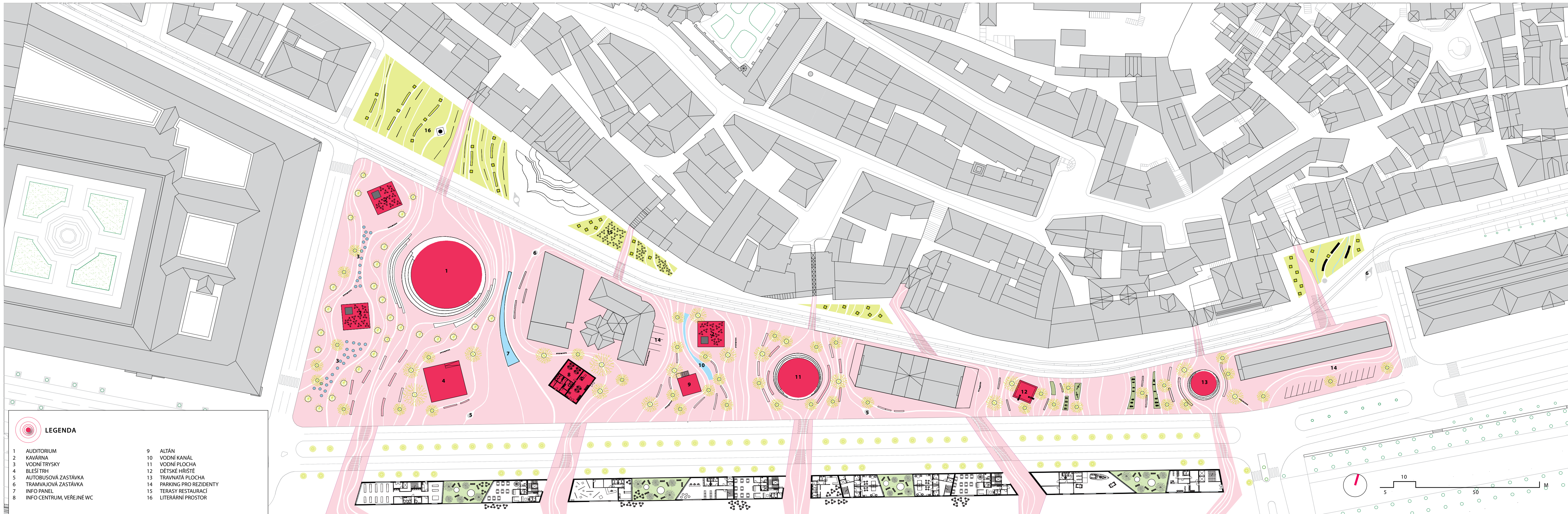

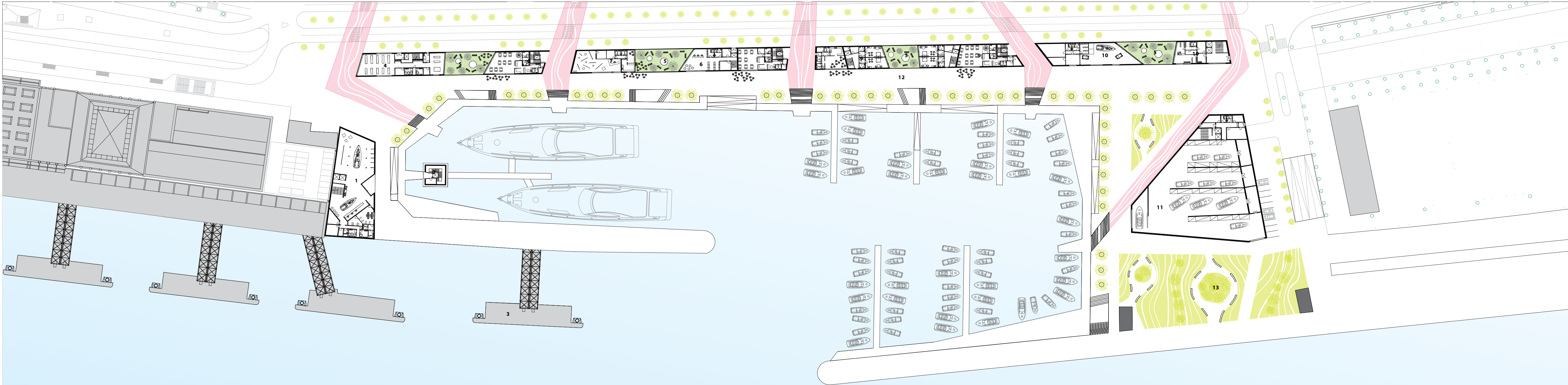
ULIČNÍ ZELENĚ

PARKOVÁ ZELENĚ

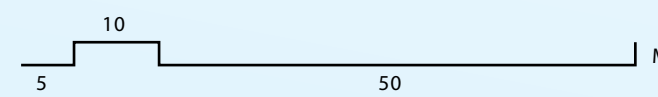

LEGENDA

1 MUZEUM NÁMOŘNICTVÍ	9 UBYTOVÁNÍ PRO POTŘEBY NÁMOŘNICTVA
2 MAJÁK/ ROZHLEDNA	10 ADMINISTRATIVA NÁMOŘNICTVA
3 NOVÝ LODNÍ TERMINÁL DOCA MARINHA	11 OPRAVNA/SKLAD LODÍ
4 TRŽNICE	12 PROMENÁDA
5 VNITRNÍ ZAHRADA	13 PARK
6 RESTAURACE	
7 GALERIE	
8 KAVÁRNA	

REHABILITACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA LISABON | PORTUGALSKO

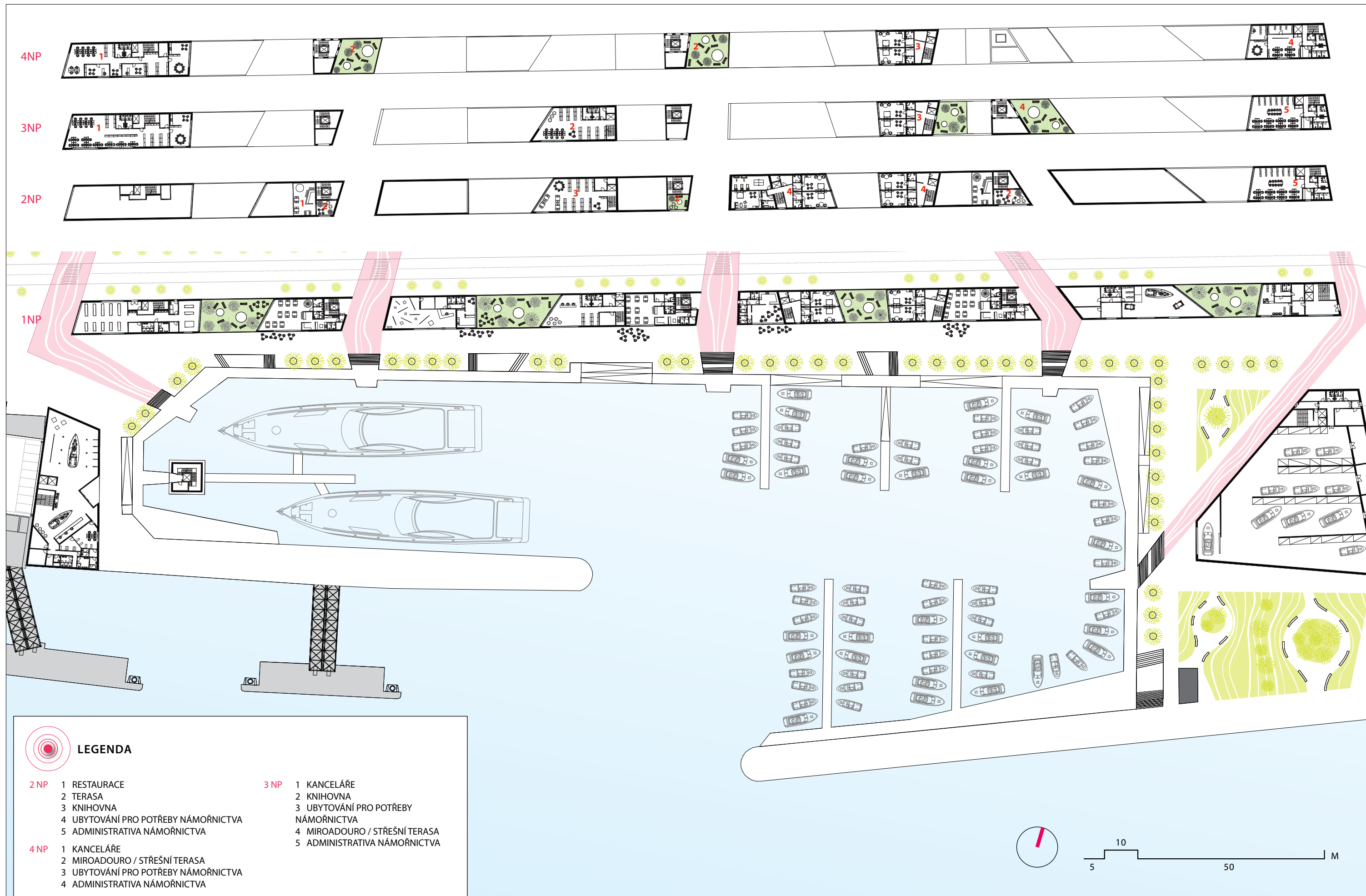
Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

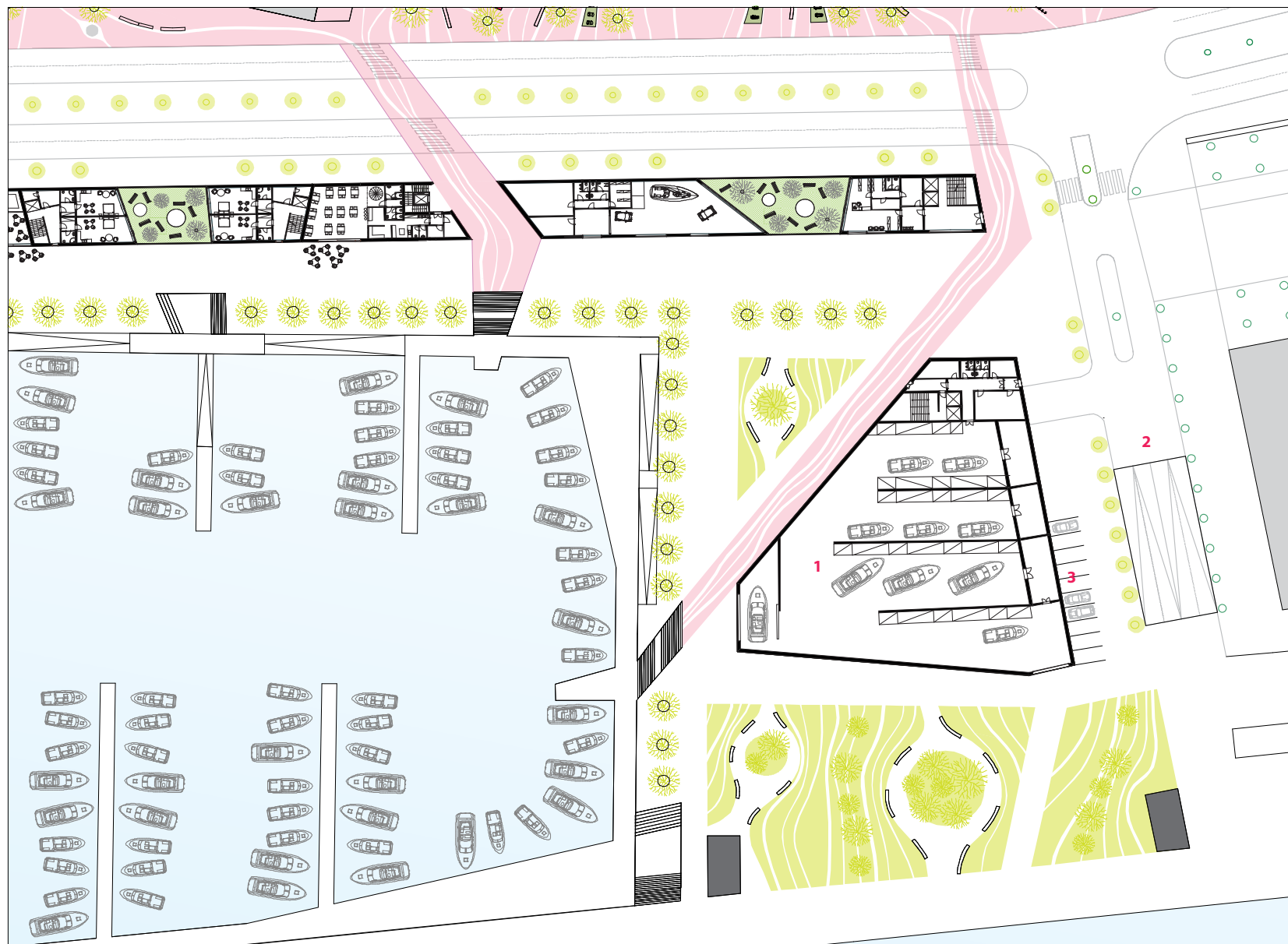
Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

SITUACE PARTERU

C 24

ČÁST ČÍSLO LISTU

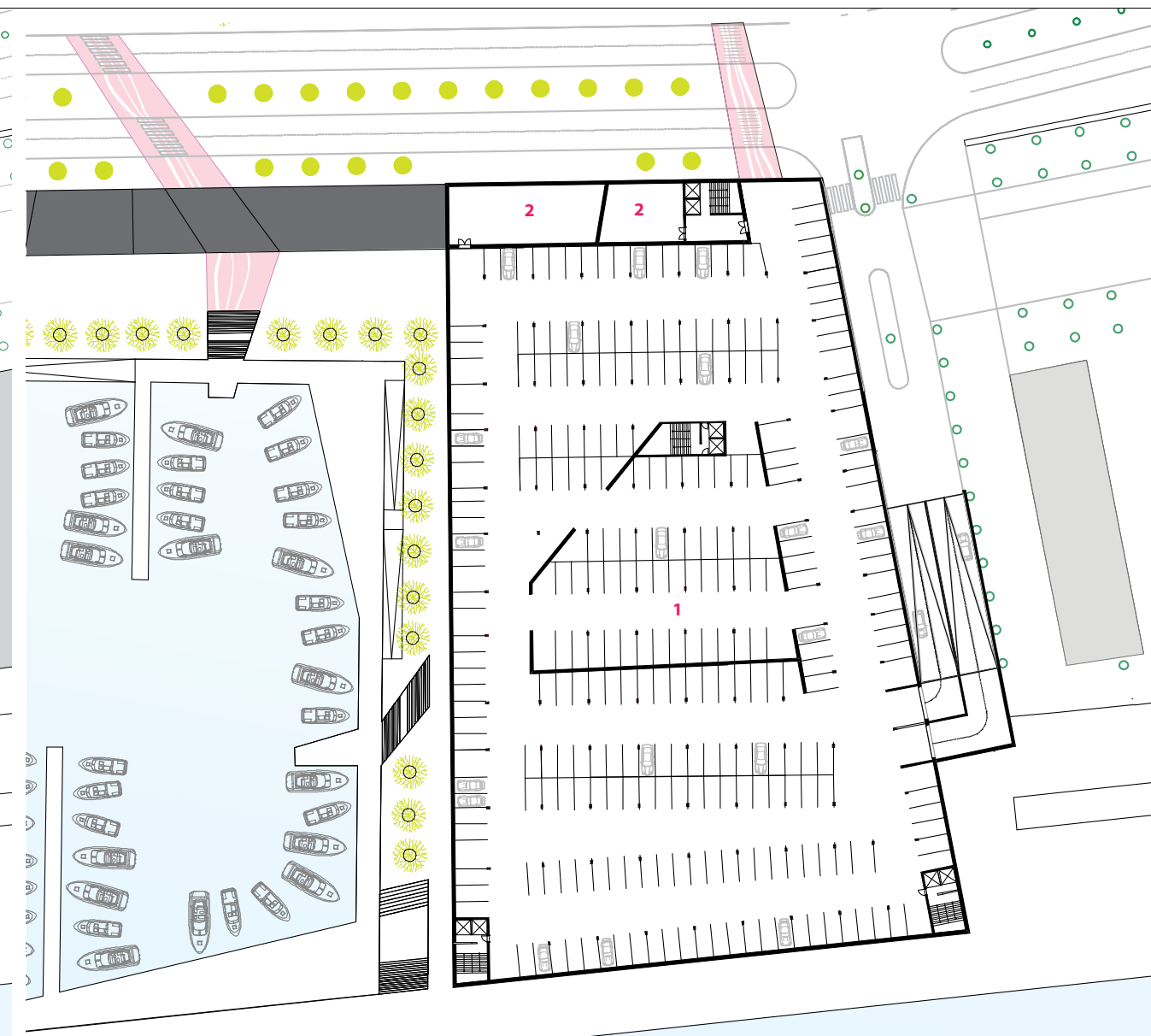

1NP

1 NP	1 OPRAVNA LODÍ	1 PP	1 PARKING
	2 VJEZD DO PODZEMNÍHO PARKINGU		2 TECHNICKÁ MÍSTNOST
	3 PARKING PRO DOPRAVNÍ OBSLUHU		

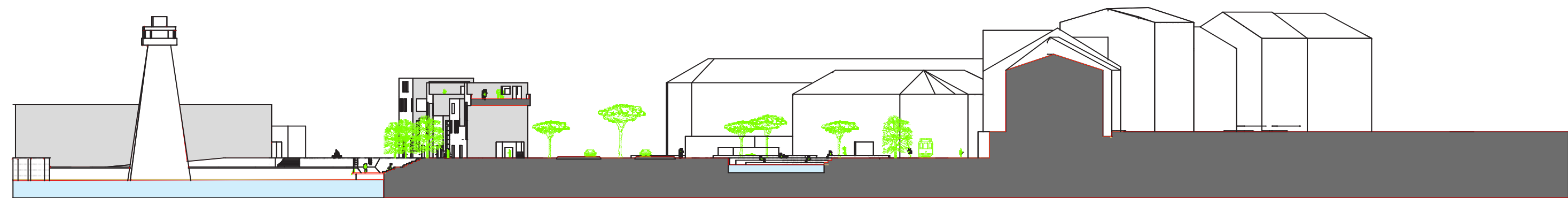

1PP

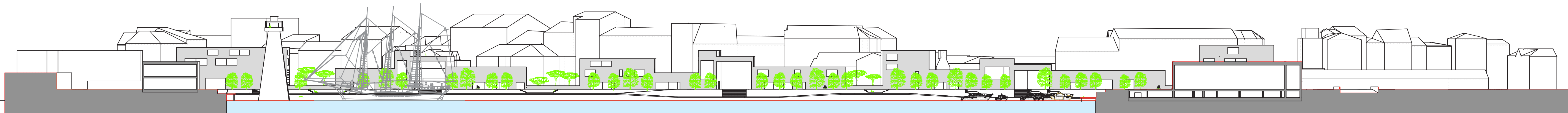

5 10 50 M

+ 30,000
+ 19,000
+ 14,000
+ 4,000
+ 0,000

+ 30,000
+ 19,000
+ 14,000
+ 4,000
+ 0,000

10
5 50 M

REHABILITACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA LISABON | PORTUGALSKO

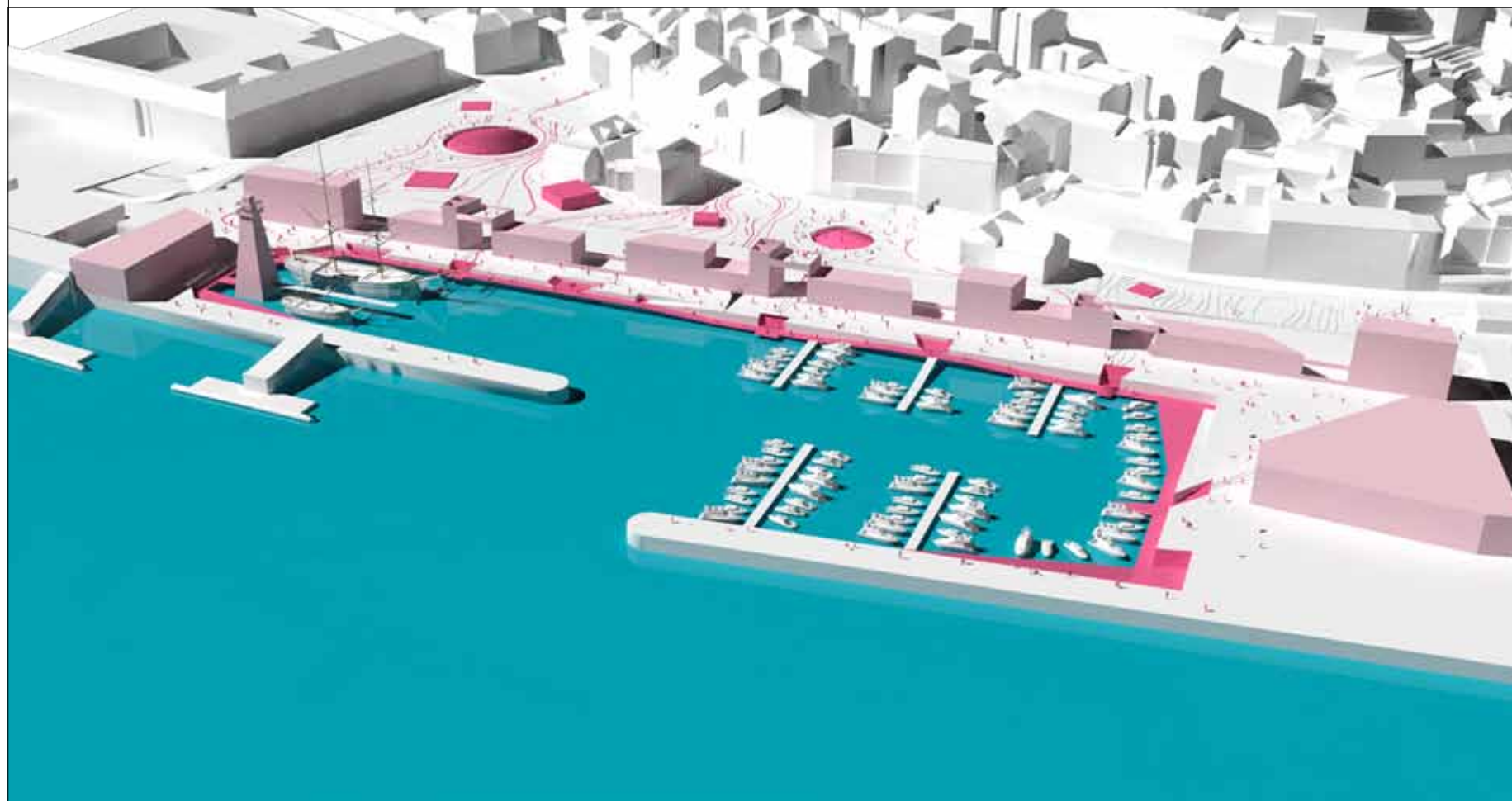
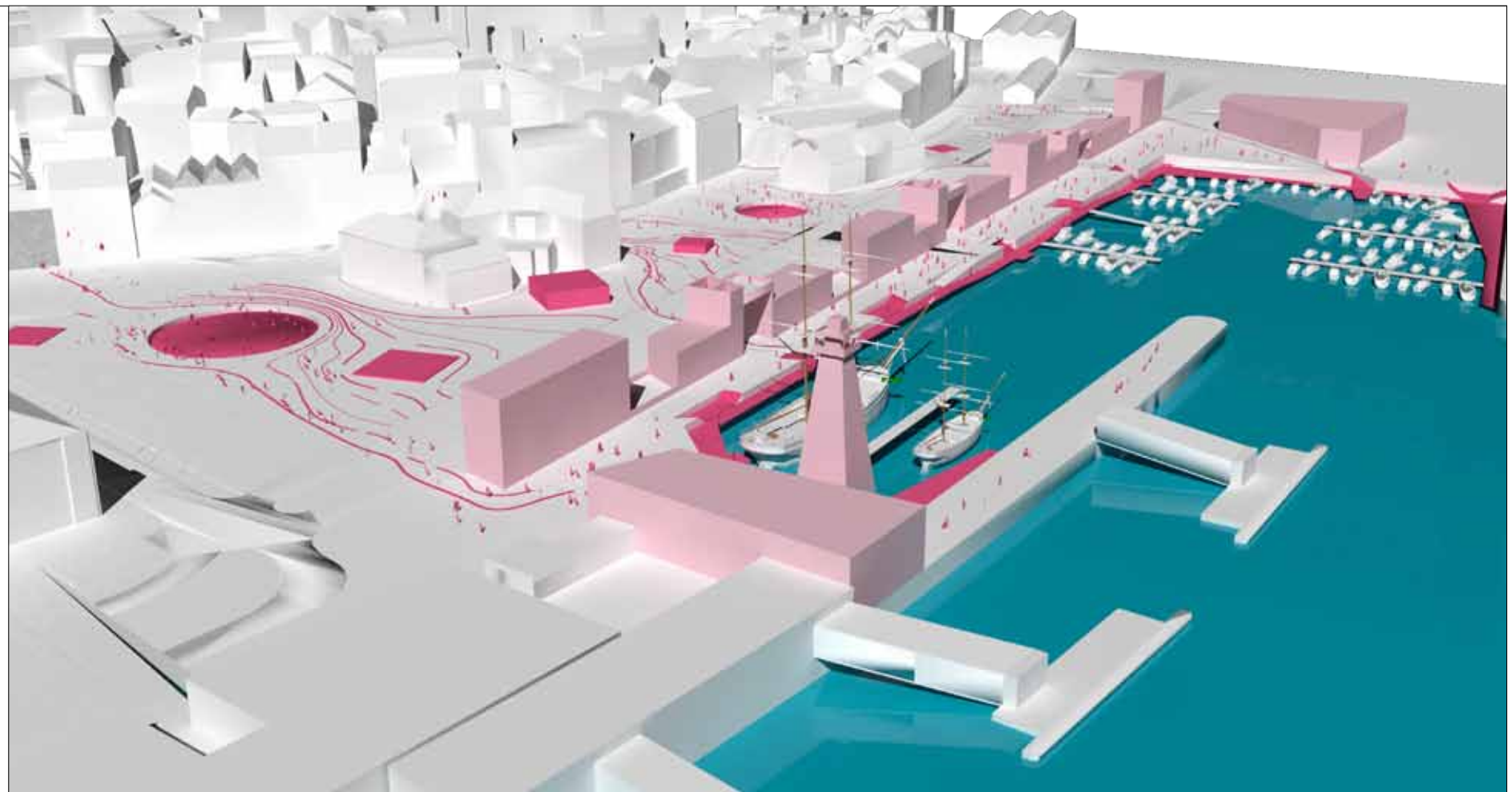
Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

ŘEZY TERÉNEM

C 27

ČÁST ČÍSLO LISTU

REVITALIZACE ÚZEMÍ CAMPO DAS CEBOLAS/ DOCA DA MARINHA

LISABON | PORTUGALSKO

Vedoucí diplomové práce | Ing. Arch. Jiří Buček

Bc. Zuzana Růtová | DP | FUA TUL | ZS 2012/2013

HMOTOVÉ ŘEŠENÍ

C

28

ČÁST

ČÍSLO LISTU

